

การรับมือของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเทศไทย Urban Climate Resilience Thailand

การบริหารจัดการน้ำท่วมเมืองอุดรธานี : เครือข่ายชุมชน ต้น-กลาง-ปลาย

ปัญหาน้ำท่วม คือ ภัยพิบัติที่ชุมชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีจะต้องประสบอยู่เป็นประจำแทบทุกปี ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิได้เกิดเฉพาะในฝั่งที่เขตเทศบาลนครเท่านั้น การขยายน้ำเพื่อลดความเสียหายในฝั่งที่เขตเทศบาลนครกลับส่งผลกระทบต่อบริเวณที่การขยายน้ำเสียจากเขตเมืองสู่ลำน้ำช่วยเหลือจวังซึ่งเป็นสายน้ำหลักที่กั้นน้ำที่ส่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาหล่อเลี้ยงชุมชนเมือง ส่งผลกระทบต่อชุมชนท้ายน้ำที่ไม่สามารถดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างปกติ นอกจากนี้ชุมชนยังประสบปัญหากับการขาดแคลนน้ำสะอาดในบางพื้นที่ ดังนั้นการบริหารจัดการน้ำจึงมิใช่การจัดการได้เพียงฝั่งที่เดียว แต่ต้องมีการบูรณาการอย่างเป็นระบบร่วมกับพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อป้องกันการเตรียมความพร้อมด้านการรับมือกับภัยพิบัติดังกล่าว เพื่อลดความเสียหาย และป้องกันการเสริมสร้างการรับมือของเมือง

จากการศึกษาสภาพทางกายภาพของเมืองอุดรธานี ความเสี่ยง และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเด็นการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมสำหรับเมืองอุดรธานี อีกทั้งคณะทำงานได้พบว่า ปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นจากอุทกภัยก็คือ **ชุมชนขาดข้อมูลและการเตรียมความพร้อม** อีกทั้งปัญหาน้ำท่วมได้ส่งผลกระทบต่อเมืองและชุมชนโดยรอบมากขึ้นเช่นเดียวกับ คณะทำงานจึงได้ริเริ่มโครงการเตรียมความพร้อมของเมืองและชุมชนรอบเขตเมือง ใน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนี้ เพื่อให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว ได้รับทราบข้อมูล มีความตระหนัก มีการประสานงานร่วมกับเครือข่าย และมีความพร้อมในการรับมือกับอุทกภัย และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เครือข่ายชุมชน ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เป็นการริเริ่มการบริหารจัดการน้ำอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน
ซึ่งเริ่มความเข้มแข็งของชุมชนในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การมีส่วนร่วมของชุมชนคือหัวใจหลัก

- ➡ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเมืองอุดรธานี และจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้ให้กับชุมชน
- ➡ สร้างเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่น เพื่าระวังระดับน้ำท่วมที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการน้ำของเมืองอุดรธานี และเสริมสร้างศักยภาพให้กับเครือข่ายด้วยการจัดอบรมในสถานที่ต่างๆ

รูปธรรมที่เกิดขึ้นจากการร่วมใจ

- ➡ ชุมชนนำร่องในจังหวัดอุดรธานี (เทศบาลนครอุดรธานี) กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความเข้าใจและร่วมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาในที่สุด
- ➡ หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนเงินมากขึ้น
- ➡ เกิดเครือข่ายชุมชนต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำที่มีความเข้มแข็ง

การที่ชุมชนต่างๆ ต้องประสบกับปัญหาดียวกันและความคล้ายคลึงกัน ทำให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจ คือ ปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานประสบความสำเร็จ

ปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดความสำเร็จ

- ➡ ชุมชนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือ เนื่องจากประเด็นปัญหาคือของชุมชน คือ ปัญหาน้ำท่วม ซึ่งแก้ปัญหาร่วมกันของทุกชุมชนนำร่อง
- ➡ ผู้นำท้องถิ่นให้การสนับสนุน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น
- ➡ ผู้นำชุมชนมีความกระตือรือร้นในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา
- ➡ การประสานงานที่มีประสิทธิภาพ และการร่วมมือการดำเนินงานระหว่างคณะทำงานเมืองอุดรธานีซึ่งมาจากหลากหลายภาคส่วน

